

BELGISCHE SENAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1988

16 MAART 1988

Voorstel van wet waarbij eenheid wordt gebracht in de normen voor de oprichting, het behoud en de subsidiëring van betrekkingen in het onderwijs binnen het arrondissement Brussel-Hoofdstad

(Ingediend door de heer Désir)

TOELICHTING

De wedden van het onderwijzend personeel van de lagere scholen en de kleuterscholen komen strikt genomen ten laste van de inrichtende macht.

In feite is het de Staat die de kosten draagt binnen de grenzen en onder de voorwaarden bepaald in de wet van 29 mei 1959.

Wat het basisonderwijs betreft, zijn de bevolkingsnormen vastgesteld bij het koninklijk besluit van 27 oktober 1966. Zij werden later door verschillende koninklijke besluiten gewijzigd en voor het laatst in 1984.

Artikel 33 van het koninklijk besluit van 27 oktober 1966 voorzag reeds in afwijkingen ten voordele van de kleuterklassen en de lagere klassen van de Nederlandstalige scholen in het arrondissement Brussel-Hoofdstad, met toepassing van buitengewoon gunstige subsidiëringnormen. In artikel 33 werd uitdrukkelijk bepaald dat die regeling voorlopig was.

Sinds 1966 is die regeling, verre van te zijn opgeheven, bij koninklijk besluit van 5 mei 1972 voor de Vlaamse scholen nog gunstiger gemaakt.

Het koninklijk besluit van 30 augustus 1984 houdende organisatie van het gewoon kleuter- en

SENAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1988

16 MARS 1988

Proposition de loi uniformisant les normes de création, de maintien et de subvention des emplois dans l'enseignement sur le territoire de l'arrondissement de Bruxelles-Capitale

(Déposée par M. Désir)

DEVELOPPEMENTS

Les traitements du personnel enseignant des écoles primaires et maternelles sont, en droit strict, à charge de chaque pouvoir organisateur.

C'est, en fait, l'Etat qui supporte ces charges dans les limites et conditions fixées par la loi du 29 mai 1959.

En ce qui concerne l'enseignement fondamental, les normes de population ont été fixées par l'arrêté royal du 27 octobre 1966. Elles ont été modifiées par divers arrêtés royaux ultérieurs et une dernière fois en 1984.

L'article 33 de l'arrêté royal du 27 octobre 1966 prévoyait déjà des dérogations en faveur des classes maternelles et primaires de régime néerlandais de l'arrondissement de Bruxelles-Capitale, leur accordant des conditions extraordinairement favorables pour l'octroi des subventions. Il était expressément stipulé dans le libellé de l'article 33 que ces dispositions étaient provisoires.

Or, depuis 1966, bien loin d'avoir été abrogées, elles ont été rendues plus favorables encore pour les écoles flamandes, par l'arrêté royal du 5 mai 1972.

L'arrêté royal du 30 août 1984 portant organisation de l'enseignement maternel et primaire ordi-

lager onderwijs op basis van een lestijdenpakket bevestigt opnieuw deze preferentiële normen, die enkel het Nederlandstalig onderwijs te Brussel begunstigen. Inzake onderwijs worden de Brusselse kinderen en leerkrachten die tot een verschillend taalsysteem behoren, dus niet op gelijke voet behandeld :

a) Het lestijdenpakket omvat de lestijden gegeven door het schoolhoofd met klas van een school tot en met vijftig leerlingen, de achttien lestijden gegeven door een schoolhoofd met klas van een school van 51 tot en met 129 leerlingen en de twaalf lestijden gegeven door een schoolhoofd met klas van 130 tot en met 179 leerlingen.

De lestijden toegekend aan schoolhoofden naar rata van zes wekelijkse lestijden voor een school van 51 tot en met 129 leerlingen, twaalf wekelijkse lestijden voor een school van 130 tot en met 179 leerlingen, 28 wekelijkse lestijden voor een school van 180 leerlingen en meer worden buiten het lestijdenpakket georganiseerd of gesubsidieerd.

Het lestijdenpakket van de Nederlandstalige scholen in het arrondissement Brussel-Hoofdstad omvat de lestijden gegeven door het schoolhoofd met klas van een school tot 34 leerlingen, de achttien lestijden gegeven door een schoolhoofd met klas van een school van 35 tot en met 69 leerlingen en dit bij afwijking.

Het lestijdenpakket dat in Brussel zowel aan de kleuterscholen als aan de lagere scholen met afzonderlijke telling wordt toegekend, verschilt merkkelijk volgens het taalsysteem.

In het Franstalig kleuteronderwijs bijvoorbeeld bedraagt het 28 lestijden voor scholen tot 25 leerlingen, terwijl het in het Nederlandstalig onderwijs 28 lestijden omvat voor scholen tot 14 leerlingen. Voor het Franstalig lager onderwijs bevat het lestijdenpakket — nog steeds ter illustratie — 26 lestijden voor scholen tot 19 leerlingen en, in het Nederlandstalig lager onderwijs 26 lestijden voor scholen tot 14 leerlingen. Het bedraagt 28 lestijden voor scholen met 20 tot 26 Franstalige leerlingen. Eén vijftiende Nederlandstalige leerling volstaat voor het verkrijgen van 52 lestijden !

b) Ook op de schoolhoofden van het kleuter- en lager onderwijs te Brussel zijn verschillende regels van toepassing. In het Nederlandstalig onderwijs kunnen de schoolhoofden niet alleen worden vrijgesteld van het houden van een klas wanneer gemiddeld 100 leerlingen de school bezoeken, maar ook van de vervangingsplicht.

Hun Franstalige collega's kunnen alleen dan van het houden van een klas worden vrijgesteld wanneer gemiddeld 300 leerlingen de school bezoeken en zij moeten bovendien instaan voor vervangingen !

De weddeschaal van schoolhoofd verschilt eveneens volgens het taalsysteem.

naire sur la base d'un capital-périodes, confirme à nouveau ces normes préférentielles au bénéfice du seul enseignement néerlandophone à Bruxelles. Selon leur régime linguistique, les enfants et les enseignants bruxellois ne sont donc pas égaux en matière d'enseignement :

a) Le capital-périodes comprend les périodes de cours du chef d'école avec classe d'une école de 50 élèves et moins, les dix-huit périodes de cours donnés par un chef d'école avec classe d'une école de 51 à 129 élèves et les douze périodes de cours donnés par un chef d'école avec classe d'une école de 130 à 179 élèves.

Les périodes accordées aux chefs d'école à raison de six périodes hebdomadaires pour une école de 51 à 129 élèves, de douze périodes hebdomadaires pour une école de 130 à 179 élèves, de vingt-huit périodes hebdomadaires pour une école de 180 élèves et plus, sont organisées ou subventionnées en dehors du capital-périodes.

Le capital-périodes comprend pour les écoles néerlandophones de l'arrondissement de Bruxelles-Capitale, les périodes pour un chef d'école avec classe d'une école jusqu'à 34 élèves, les dix-huit périodes prestées par un chef d'école de classe d'une école de 35 à 69 élèves et ce par dérogation.

Le capital-périodes attribué aux écoles à comptage séparé, tant maternelles que primaires est également sensiblement différent à Bruxelles selon le régime linguistique.

Ainsi, par exemple, dans l'enseignement maternel francophone, il est de 28 périodes jusqu'à 25 élèves alors que dans l'enseignement néerlandophone il est de 28 périodes jusqu'à 14 élèves. Pour l'enseignement primaire francophone il est, et ce toujours à titre d'exemple, de 26 périodes jusqu'à 19 élèves; pour le même enseignement dispensé en néerlandais il est de 26 périodes jusqu'à 14 élèves et il est de 28 périodes pour 20 à 26 élèves francophones; un quinzième élève néerlandophone justifie à lui seul l'attribution de 52 périodes !

b) Les chefs d'établissements maternels et primaires sont également soumis à des règles différentes à Bruxelles. Ainsi les chefs d'écoles néerlandophones sont dispensés de la tenue d'une classe lorsque la fréquentation scolaire moyenne est de 100 et ils sont dispensés d'intérim.

Leurs homologues francophones ne sont dispensés de la tenue d'une classe que lorsque la fréquentation scolaire moyenne est de 300 et ils doivent assurer des intérim !

L'attribution de l'échelle du traitement des directeurs d'écoles varie également en fonction du régime linguistique.

c) Voor het vestigen van Nederlandstalige scholen in het arrondissement Brussel-Hoofdstad moet bovendien voldaan worden aan de bevolkingsminima die zijn vastgesteld voor de geïsoleerde vestigingsplaatsen in de gemeenten met een bevolkingsdichtheid van minder dan 75 inwoners per km². Ook voor hun behoud worden zij met geïsoleerde scholen gelijkgesteld. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de bevolkingsdichtheid per km² in de Brusselse gemeenten schommelt tussen 1 923 en 18 251 inwoners (cijfers van 1981)!

Zoals uit deze enkele voorbeelden blijkt, verschillen de werkomstandigheden van leerlingen en leerkrachten volgens het taalsysteem zonder dat hiervoor een objectieve reden bestaat. Het komt er dus op aan die discriminatie weg te werken.

**

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL

Met het oog op de vrije keuze van de ouders gelden vanaf het schooljaar 1988-1989 voor de onderwijsinstellingen in het arrondissement Brussel-Hoofdstad, ongeacht het taalsysteem waartoe ze behoren, dezelfde regels inzake oprichting, behoud en subsidiëring van scholen, klassen en betrekkingen.

c) En outre, les implantations des écoles néerlandophones situées dans l'arrondissement de Bruxelles-Capitale doivent satisfaire aux minima de population fixés pour les implantations isolées dans les communes ayant une densité de population inférieure à 75 habitants par km². Elles sont également assimilées à des écoles isolées pour leur maintien. Il est à noter que la densité de la population par km² varie, dans les communes bruxelloises, dans une fourchette de 1 923 à 18 251 habitants (chiffres de 1981)!

Comme on le voit dans ces quelques exemples, les conditions de travail des élèves et des enseignants sont très différentes selon le régime linguistique et ce sans justification objective. Il convient donc de mettre fin à ce régime discriminatoire.

G. DESIR.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE

A dater de l'année scolaire 1988-1989, les établissements d'enseignement situés dans l'arrondissement de Bruxelles-Capitale seront soumis à des règles identiques en matière de création, de maintien et de subvention d'écoles, de classes et d'emploi, quel que soit le régime linguistique auquel ils appartiennent, et dans le respect du libre choix des parents.

G. DESIR.